

165 ögonblick – Ett tema för hela skolan

165 ögonblick – Ett tema för hela skolan - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 4-6

Del av 1 i 165 ögonblick – Ett tema för hela skolan

Introduktion – En skrivuppgift om elevens närmiljö

165 ögonblick är ett gemensamt tema, en skrivuppgift, för hela skolan, om skolan eller något annat eleverna tycker är värt att skriva om i närmiljön. Vad är ett ögonblick? Ett ögonblick kan vara en berättelse eller en slags dikt. Ett ögonblick utspelar sig under kort tid. Det kanske sker under några sekunder, ett par minuter eller en förmiddag.

Bifogad video: <https://www.youtube.com/embed/scbikZhgkrs?feature=oembed>

Syfte – Beskriva ett ögonblick

Detta är ett skrivprojekt som är tänkt att fungera som ett gemensamt temaarbete över klassgränser och över samtliga av skolans årskurser genom ett anpassat material och en skrivuppgift som spänner över ett brett spektrum – från några korta enkla meningar till en komplex gestaltning.

Eleverna ska fånga ögonblick i sin närmiljö. De berättar om något som händer i lokalsamhället, beskriver en känsla, fångar en miljö eller gestaltar ett samtal mellan några personer. Därav namnet 165 ögonblick; postnumret 165 kommer från Hässelbygd i Stockholm där detta skrivprojekt genomfördes första gången. Om du väljer att testa detta så utgår du såklart från din skolas postnummer.

Syftet med detta projekt är att eleverna ska intressera sig för sitt närområde och representera sin ort eller stadsdel. Ett övergripande syfte för lärarna är att alla svensklärare oavsett årskurs kan samlas kring en gemensam skrivuppgift och lära sig tillsammans hur man stöttar olika elever i skrivprocessen. I bästa fall blir detta viktigt på riktigt och texterna läses upp på närmaste scen för alla som vill lyssna.

Svenska – Skriva berättande, beskrivande och gestaltande

Kortfattat handlar det om att utveckla förmågan att skriva berättande och beskrivande text. Beroende på årskurs handlar det om allt från att använda beskrivande adjektiv till att gestalta personer och miljöer.

Läraren reflekterar – Alla kan skriva

Tanken med att inte skriva berättelser utan att kalla det för ögonblick är att ett ögonblick kan vara allt från en enkel diktliknande text på bara några få korta meningar till en komplex helhet som fångar det specifika i just er närmiljö. Genom att skriva en sådan bred texttyp kan både särskola, årskurs tvåor, nyanlända elever och mogna skribenter i årskurs nio delta. Materialet finns i flera olika nivåer från blå och grön till orange, röd och svart (tänk som olika svårigheter i en skidpist). Med en specialpedagogisk och skrivutvecklande utgångspunkt är det tänkt att de olika arbetsmaterialen ska ge stöttning till elever på olika nivåer.

[Här är en artikel från när undertecknad genomförde 165 ögonblick](#)

Metod och tanke hur läraren kan presentera/lägga upp arbetet

Arbetet inleds med högläsning av en miljöbeskrivning eller händelse ur ett väl valt skönlitterärt verk. Detta blir en av modelltexterna som sätter ramen till vad ett ögonblick kan vara. Beroende på årskurs och kunskapsnivå väljer läraren vilka arbetsmaterial som passar. Efter att eleverna tränat och utvecklat sin skrivförmåga kring något moment i den berättande texttypen så skriver eleverna sitt ögonblick. Efter kamratrespons och textbearbetning är det dags för redovisning.

Exempel på uppgifter (ur ”blå”)

Ett ögonblick kan vara en kort berättelse eller en dikt. Ett ögonblick kan innehålla:

- En eller flera personer
- En dialog – någon som säger något
- En plats som beskrivs
- Något som händer, t.ex. en lek på rasten, läsläsning med mamma.

Det kan vara roligt, spännande, lite läskigt eller bara en helt vanlig vardagshändelse som du skriver om. Ett ögonblick utspelar sig under kort tid. Det kanske sker under några sekunder eller ett par minuter. Det behöver inte vara ditt personliga ögonblick utan det får gärna vara en påhittad person eller ett "jag" som inte är du själv. Den korta berättelsen ska utspela sig i Hässelby.

Eleve exempel – Dikter

Domaren blåste i visselpipan. Matchen började. Mitt fotbollslag hade gröna tröjor. Det andra laget hade röda tröjor. Fotbollsplanen luktade nyklippt gräs och luften var kylig. Aisa passade bollen till mig. Jag gjorde mål!

*Tunnelbanan skramlar.
Solen skiner över skolgården.
Barnen leker.
Skolan är slut för dagen.
Det är helg!*

Övningar – Målade beskrivningar om vägen till skolan

Här kommer två skrivövningar då du ska träna på att beskriva genom att använda flera sinnen. Lek att du är en kamera som kan registrera både syn, hörsel, lukt och känsel. Vad upplever du på din väg till skolan? Träna på att beskriva miljöer genom att använda flera sinnen.

- Jag ser
- Jag hör
- Jag känner lukten av
- Jag känner

Använd sedan orden och fraserna som du har skrivit upp till att skriva en kort text om din väg till skolan.

Övning – Beskriva personer och djur

Välj ett djur som du tycker om. Tänk på djuret och beskriv hur djuret:

- ser ut
- rör sig
- luktar
- låter
- känns att klappa och hålla i

Börjar – Vill du hjälp att komma igång med ditt ögonblick?

Låna gärna någon av dessa börjar:

- Plötsligt...
- När jag kom till lekplatsen så...
- På basketplanen var det full fart. Mitt lag hade precis gjort poäng och det andra laget anföll mot vår korg...
- Vid tunnelbaneperrongen...
- "Nästa: Hässelbygård" Tunnelbanetåget saktade in på perrongen. Då...
- Kom igen nu! ropade han. Vi hinner inte annars.
- Skolgården var helt tom förutom en tjej som satt på bänken borta vid gungorna. Hon...
- Kom så dra vi och badar! ropade Abdi.

LGR 11 Kunskapskrav (kopplingar till åk 6)

Eleven kan skriva olika slags texter med **tydligt** innehåll och **väl** fungerande struktur samt **god** språklig variation. I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning, skiljetecken och språkriktighet med **god** säkerhet.

Eventuellt: Sammanställningarna innehåller **välutvecklade** beskrivningar, egna formuleringar och **god** användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera text med olika estetiska uttryck så att de samspelar på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt kan eleven förstärka och levandegöra sina texters budskap.

Eventuellt: Eleven kan samtala om bekanta ämnen genom att ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet **väl**. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra **välutvecklade** muntliga redogörelser med **väl** fungerande inledning, innehåll och avslutning och **god** anpassning till syfte och mottagare.